

MAHKÛMLARIN İYİLEŞTİRİLMESİNDE ZORUNLU ÇALIŞTIRMANIN ÖNEMİ

Şükrü BİLGİÇ*

GİRİŞ

Zorunlu çalıştırmaktan kastedilen açık ve kapalı ceza infaz kurumu farkı gözetilmeksizin sağlık şartları el verişli bütün mahkûmların sigortalarının yaptırılarak ücretli çalıştırılmalarıdır.

AMAÇ

Bu araştırmanın amacı ceza infaz kurumlarında çalıştırılan mahkûmların ceza infaz kurumu ve tahliye sonrası yaşamlarına etkilerini incelemektir.

YÖNTEM

Bu çalışma teorik ve pratik olmak üzere iki bölümünden oluşmaktadır. İlk bölüm konuyla ilgili ulusal ve uluslararası alanda yayınlanmış eserlerin taramasından oluşmaktadır. İkinci ve daha çok uygulamaya dayalı olan bölüm ise Adalet Bakanlığı'ndan alınan izin ile 02/05/2011-30/07/2011 tarihleri arasında 28 ildeki 32 ceza infaz kurumunda toplam 3555 mahkum ile yapılan anketten elde edilen verilerin değerlendirmesi ile iki yılı cezaevi öğretmenliği, sekiz yılı ise denetimli serbestlik sosyologu olmak üzere toplam on yıllık süre zarfında mahkumlarla yapılan binlerce bireysel görüşme ve yüzlerce grup çalışmasına dayanmaktadır.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Yapılan araştırmada cezaevinde çalıştırılan mahkûmların daha az disiplin suçu işledikleri, daha kolay bir şekilde cezaevi ritminin bir parçası haline geldikleri, öz saygılarını daha kısa sürede kazandıkları, tedirgin edici düşüncelerin etkisinden daha kolay kurtuldukları, mevcut meslek ve sanatlarını koruyup geliştirdikleri veya yeni bir meslek ve sanat öğrendikleri için tahliye sonrası iş hayatına ve sosyal yaşama daha kolay uyum sağladıkları ve nihayetinde yeniden suç işleme risklerinin önemli oranda düştüğü bulgusuna ulaşılmıştır.

Uluslararası mevzuata ve anayasamıza göre mahkûmların çalıştırılmasında her hangi bir engel bulunmamasına rağmen ülkemizde sadece açık ceza infaz kurumlarındaki hükümlüler zorunlu çalıştırılmaktadır. Bu uygulama genele yayılmalıdır. Sayısı yüz altmış bini geçen mahkûmlar çalıştırıldığında hem devlete kambur olmayacak hem de devlet bütçesine önemli katkılar sağlayacaktır. Uygulanan ankette de mahkûmların % 75'i çalışmak istediğini belirtmiştir. Bu nedenle açık ve kapalı ceza infaz kurumu farkı gözetilmeksizin bütün mahkûmların zorunlu çalıştırılması hem bir hak hem de bir ödevdir.

ANAHTAR KELİMELER: Mahkûm, İyileştirme, Zorunlu Çalıştırma, Yeniden Suç İşleme

* Adalet Bakanlığı Sosyologu